

Dosarul nr. 2ra-1229/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Jomiru-Niculița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, V. Buhnaci, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva Nataliei Podlesnaia și Oxanei Jereghi cu privire la încasarea datoriei și la acțiunea reconvențională depusă de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, cu privire la declararea nulității contractelor,

împotriva deciziei din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi și s-a menținut hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2005 BC „Banca Socială” SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Podlesnaia și Oxanei Jereghi cu privire la încasarea datoriei de 423 825 de lei în baza contractului de credit nr. 280/2003 din 10 septembrie 2003 și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 10 septembrie 2003, conform contractului de credit nr. 280/2003, BC „Banca Socială” SA a acordat Oxanei Jereghi un credit în sumă de 340 000 de lei, cu termenul de rambursare până la 10 septembrie 2004.

BC „Banca Socială” SA a comunicat că în asigurarea rambursării creditului menționat a fost încheiat contractul de gaj nr. 316 din 16 decembrie 2002 și acordul adițional nr. 317 din 16 septembrie 2003, conform căruia apartamentul nr. XXXX amplasat în mun. XXXX, str. XXXX a fost gajat.

Totodată, a mai menționat că la 10 septembrie 2003, a fost încheiat contractul de fidejusiune între Natalia Podlesnaia și BC „Banca Socială” SA.

Reclamanta a susținut că obligația privind restituirea la timp a creditului și a dobânzilor nu a fost executată, iar la situația din 1 ianuarie 2005, datoria în baza

contractului de credit nr. 280/2003 constituia 423 825 de lei, dintre care 340 000 de lei - suma creditului nerambursat și 83 825 de lei - suma dobânzilor neachitată.

BC „Banca Socială” SA a solicitat încasarea în mod solidar de la Jereghi Oxana și Natalia Podlesnaia a datoriei în mărime de 423 825 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 12 715 de lei.

La 14 noiembrie 2006, BC „Banca Socială” SA a depus cerere de excludere din copârâți a Nataliei Podlesnaia (f. d. 44, vol. I).

Tot la 14 noiembrie 2006 Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia au depus acțiune reconvențională cu privire la declararea nulității contractului de credit nr. 280/3003 din 10 septembrie 2003, contractului de gaj nr. 316 din 16 decembrie 2002, acordului adițional nr. 317 din 16 septembrie 2003 și contractului de fidejusiune din 10 septembrie 2003 (f. d. 51-52, vol. I).

În motivarea acțiunii reconvenționale au invocat că au început colaborarea cu BC „Banca Socială” SA încă din anul 1999, însă din cauze obiective la începutul anului 2002 s-a ajuns la apariția datoriilor la contractele de credit a SRL „Natla”, motiv din care banca nu era în drept de a mai încheia alte contracte de creditare cu Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia.

În acest context, Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia au afirmat că contractele a căror nulitate se solicită au fost încheiate prin dol și cu rea voință din partea BC „Banca Socială” SA care știa condițiile și starea financiară a acestora, precum și existența procesului de insolvabilitate a SRL „Natla”.

Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia au solicitat declararea nulității contractului de credit nr. 280/3003 din 10 septembrie 2003, contractului de gaj nr. 316 din 16 decembrie 2002, acordului adițional nr. 317 din 16 septembrie 2003, contractului de fidejusiune din 10 septembrie 2003, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 11 martie 2008 și ulterior, la 1 februarie 2017 BC „Banca Socială” SA a depus cereri de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat în final încasarea în mod solidar de la Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia a datoriei în mărime de 769 851 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 23 096 de lei (f. d. 237, vol. III).

Prin hotărârea din 26 martie 2008 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, acțiunea inițială depusă de BC „Banca Socială” SA a fost admisă. S-a încasat de la Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia în mod solidar datoria conform contractului de credit nr. 280/2003 din 10 septembrie 2003 în sumă de 423 825 de lei și taxa de stat în sumă de 12 715 de lei, în total suma de 436 540 de lei. Acțiunea reconvențională depusă de Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia a fost respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 140-141, vol. I).

Prin decizia din 20 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia, casată hotărârea din 26 martie 2008 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău și restituită cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f. d. 238 – 242, vol. I).

Prin hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea inițială depusă de BC „Banca Socială” SA. S-a încasat în mod solidar de la Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia în beneficiul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare datoria în sumă de 769 851 de lei și taxa de stat în mărime

de 23 096 de lei, în total suma de 792 947 de lei. Acțiunea reconvențională depusă de Oxana Jereghi și Natalia Podlesnaia a fost respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 33 -35, vol. IV).

Prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi și a fost menținută hotărârea din 15 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f. d. 104 – 116, vol. IV).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în baza art. 1236 alin.(1) Cod civil, prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei persoane (debitor) o sumă de bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract.

Conform art. 1146 Cod civil, prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului.

Art. 1156 alin. (1) Cod civil prevede că, în cazul neexecutării obligației principale, fidejutorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

La caz, întru asigurarea rambursării în termen a creditului acordat, la 10 septembrie 2003 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 280/2003, prin care Natalia Podlesnaia în calitate de fidejutor s-a obligat să execute în mod solidar și integral obligația Oxanei Jereghi de rambursare a creditului și altor plăți aferente (f. d. 8, vol. I).

În baza normelor legale enunțate coroborate cu circumstanțele cauzei, instanța de apel a conchis că prima instanță legitim și întemeiat a stabilit că Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi nu au prezentat probe, care ar confirma achitarea în termen a creditului și a dobânzilor și lipsa existenței datoriei față de BC „Banca Socială” SA.

Ori, prin calculul prezentat de BC „Banca Socială” SA s-a atestat că datoria contractuală a Oxanei Jereghi constituie suma de 769 851 de lei, formată din datoria de credit în mărime de 340 000 de lei și dobânda calculată potrivit pct. 1.4 din contract în sumă de 429 851 de lei (f. d. 114-115, vol. III).

Curtea de Apel Chișinău a remarcat că nu poate fi reținut argumentul Nataliei Podlesnaia și Oxanei Jereghi, precum că contractul de credit nr. 280/2003 din 10 septembrie 2003 a fost la propunerea insistentă a băncii de a contracta un credit, fiind Oxana Jereghi constrânsă la semnarea contractului de credit nr. 280/2003 din 10 septembrie 2003, contractului de gaj nr. 316 din 16 decembrie 2002, acordului adițional nr. 317 din 16 septembrie 2003 și contractului de fidejusiune din 10 septembrie 2003.

La acest capitol, instanța de apel a mai reținut că dolul constă în inducerea în eroare a unei persoane prin mijloace dolosive sau viclene pentru a o determina să încheie un act juridic, iar pentru ca dolul să fie temei de anulare a actului juridic este necesar ca eroarea să fie determinată pentru încheierea actului juridic, adică mijloacele viclene utilizate de una dintre părți să fie de așa natură, încât să fie evident că fără aceste mijloace, cealaltă parte nu ar fi încheiat actul juridic.

Totodată, instanța de apel a subliniat că contractul de credit a fost încheiat sub efectele principiului libertății contractuale, care presupune că persoanele cointeresate sunt libere de a încheia orice tip de contract cu orice instituție bancară, ce desfășoară activitate bancară.

Mai mult că, contractul de credit este semnat de debitor, fapt ce exprimă voința părții în scris. Or, conform art. 199 Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată de voința persoanei de a încheia un act juridic și este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

La 23 martie 2018 Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi au declarat recurs împotriva deciziei din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au indicat că instanțele ierarhic inferioare au cercetat probele selectiv fără a reflecta în hotărâri motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altora.

Recurentele au menționat că instanța de fond nu a antrenat în proces persoanele a căror drepturi puteau fi încălcate, și anume pe Gheorghe Jereghi, fapt indicat și prin decizia din 20 mai 2009 a Curții de Apel Chișinău.

Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Prin referința depusă la 18 iunie 2018, BC „Banca Socială” SA a solicitat declararea recursului depus de Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 martie 2018, dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurente lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 23 martie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context urmează a fi respins argumentul recurentelor precum că în cauza civilă dată au fost lezate drepturile lui Gheorghe Jereghi, prin neatrenarea acestuia în proces.

Analizând materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că nu există careva probe ce ar demonstra că instanța de judecată pe parcursul examinării cauzei incorect a determinat cercul subiecților raportului material litigios la examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva Nataliei Podlesnaia și Oxanei Jereghi cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională depusă de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, cu privire la declararea nulității contractelor, iar alți participanți în procesul în cauză nu au fost antrenati.

Mai mult că, nu există nici un act probatoriu prin care să se confirme faptul că prin decizia din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost lezate anumite drepturi sau interese a lui Gheorghe Jereghi.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentelor cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă,

însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Natalia Podlesnaia și Oxana Jereghi, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva